Stadskerk Nijmegen (OCP), 23 januari 2022,
voorganger: ds. Paul Oosterhoff

Deze viering is ook terug te zien op https://www.stadskerknijmegen.nl/vieringen-terugkijken/

[1e lezing: Jesaja 61, 1-9] (Nieuwe Bijbelvertaling)
1 De geest van God, de HEER, rust op mij,
want de HEER heeft mij gezalfd.
Om aan armen het goede nieuws te brengen
heeft hij mij gezonden,
om aan verslagen harten hoop te bieden,
om aan gevangenen hun vrijlating bekend te maken
en aan geketenden hun bevrijding,
2 om een genadejaar van de HEER uit te roepen
en een dag van wraak voor onze God,
om allen die treuren te troosten,
3 om aan Sions treurenden te schenken
een kroon op hun hoofd in plaats van stof,
vreugdeolie in plaats van een rouwgewaad,
feestkledij in plaats van verslagenheid.
Men noemt hen 'Terebinten van gerechtigheid',
geplant door de HEER als teken van zijn luister.
4 Wat eertijds vernield werd, zullen zij herbouwen,
de lang verlaten streken weer bevolken;
ze herstellen de vervallen steden,
verlaten sinds mensenheugenis.
5 Vreemden staan je ten dienste en hoeden je schapen,
vreemdelingen worden je dagloner of wijnbouwer.
6 En jullie worden priester van de HEER genoemd,
dienaar van onze God zul je heten.
Je zult je te goed doen aan de rijkdom
door vreemde volken vergaard,
je zult je met hun luister bekleden.
7 De smaad die je verdiende loon werd genoemd,
je schande wordt je dubbel vergoed.
Daarom erven zij dubbel van het land
en is eeuwige vreugde hun deel.
8 Want ik, de HEER, heb het recht lief,
ik haat offers van roofgoed.
Ik zal hen getrouw belonen,
een eeuwig verbond sluit ik met hen.

9 Hun kinderen zullen vermaard zijn bij alle volken,
heel de aarde kent hun nageslacht.
Dan zullen allen die hen zien erkennen:
'Dat zijn de kinderen die de HEER heeft gezegend.'

[Evangelie: Lucas 4, 14-21] (Nieuwe Bijbelvertaling)
14 Jezus keerde, gesterkt door de Geest, terug naar Galilea. Het nieuws over hem
verspreidde zich in de hele streek. 15 Hij gaf onderricht in de synagogen en werd door allen
geprezen. 16 Hij kwam ook in Nazaret, waar hij was opgegroeid, en volgens zijn gewoonte
ging hij op sabbat naar de synagoge. Toen hij opstond om voor te lezen, 17 werd hem de
boekrol van de profeet Jesaja overhandigd, en hij rolde hem af tot de plaats waar
geschreven staat:
18 'De Geest van de Heer rust op mij,
want hij heeft mij gezalfd.
Om aan armen het goede nieuws te brengen
heeft hij mij gezonden,
om aan gevangenen hun vrijlating bekend te maken
en aan blinden het herstel van hun zicht,
om onderdrukten hun vrijheid te geven,
19 om een genadejaar van de Heer uit te roepen.'
20 Hij rolde de boekrol op, gaf hem terug aan de dienaar en ging weer zitten; de ogen van
alle aanwezigen in de synagoge waren op hem gericht. 21 Hij zei tegen hen: 'Vandaag
hebben jullie deze schrifttekst in vervulling horen gaan.'

[overweging:]
Op deze zondagen volgen we Jezus via de lezingen uit het Lucasevangelie op zijn weg naar Jeruzalem.

Na zijn doop in de Jordaan, waar hij als eerste teken van God een stem hoorde die hem aanwees als de geliefde Zoon van God en de Geest van God als een duif op hem neerdaalde, kwam de verzoeking in de woestijn. In eenzaamheid worstelde Jezus met zijn opdracht om geliefde Zoon van god te zijn. En nadat hij die strijd met zichzelf, met zijn levenstaak, met de verleidingen van het gemak van het niet-aanvaarden van zijn taak, had gestreden en had overwonnen, treffen we hem in de lezing van vanmorgen als rondtrekkende prediker in zijn geboortestreek. Hij gaf onderricht staat er, en werd door allen geprezen. Zijn roem gaat voor hem uit. Waar hij in de synagogen komt stroomt het vol. Men kon merken dat hij vol was van de Heilige Geest.

En zo kwam hij ook in het dorp waar hij was opgegroeid, Nazareth. Daar kende ze hem als het jochie van toen. Wat zou hij nu te zeggen hebben?

Er staat dat hij naar zijn gewoonte op de sabbat naar de synagoge gaat. En de mensen

komen ook uit gewoonte, maar nu ook uit nieuwsgierigheid van alle. Geen beperkingen vanwege coronaregels en besmettingsgevaar, de mensen drommen samen.

Blijkbaar was het vanzelfsprekend dat, als er zo iemand in de synagoge kwam, dat die dan ook meteen het woord kreeg, dat hij zou reciteren uit een van de boekrollen van de heilige schrift en dat hij daarop ook zijn commentaar zou geven. En ze reiken hem de boekrol van de profeet Jesaja aan en hij leest het gedeelte uit Jesaja dat wij vanmorgen ook gelezen hebben.

De Geest van God rust op mij. In Jesaja wordt dat gezegd van de stad Jeruzalem, Sion, of misschien moet je zeggen van het volk Israël met de profeet als hun representant. Maar het lijkt wel alsof terwijl hij, Jezus, dat leest of het langzaamaan tot hem doordringt dat wat hij leest op hem van toepassing is.

Armen het goede nieuws brengen van het Koninkrijk van God. Verslagen harten nieuwe hoop geven. Wie belemmerd was nieuwe bewegingsruimte bieden. Bevrijding voor wie geketend was.

Het uitroepen, het proclameren, van een genadejaar van de Heer, een jubeljaar, waarin ieder weer tot zijn recht kan komen. Ieder weer vrijheid van leven kent. Zo'n genadejaar, zo'n jubeljaar wordt in de thora, de boeken van Mozes beschreven. Alle schuld die mensen hadden tov elkaar werd kwijtgescholden. Wie uit armoede zich tot slaaf had moeten verkopen, wordt weer vrij mens. Alle onderling schreef gegroeide verhoudingen worden weer rechtgezet. Als vrij mens, als vrije samenleving kon men opnieuw beginnen.

En het is alsof tijdens het lezen van deze profetie het tot Jezus doordringt dat het daarom moet gaan, dat dat zijn opdracht is…

En als hij dan de boekrol heeft teruggegeven na de lezing zijn de ogen van alle aanwezigen op hem gericht en hij zegt hen dan ook: Vandaag is deze schrifttekst die jullie hebben gehoord in vervulling gegaan.

Spannend…. Wat wil dat zeggen. Vreugdeolie ipv rouw. Herstel van het verbond van God met de mensen.

Zo moet je Bijbelgedeelten lezen. Je moet ze altijd vándaag op jóu betrekking laten hebben. Ze gelden voor jóu voor nú.

Nú moeten de verhoudingen tussen mensen worden hersteld.
Nú moeten vrouwen niet meer belaagd worden vanwege haar vrouw-zijn.
Nú moeten mensen niet meer worden achtergesteld, omdat ze verstrikt zijn geraakt in bureaucratische regeltjes.
Nú moeten mensen weer helemaal zichzelf kunnen zijn en zelf hun leven kunnen bepalen.
Nú moeten mensen uit hun schulden worden bevrijdt.
Nú moeten mensen weer op hun eigen benen worden gezet.
Nú moeten kwetsbare mensen weer nieuwe kansen krijgen.

Vandaag is dit schriftwoord voor uw oren vervuld. Vandaag is het genadejaar van de Heer aangebroken.
De mensen in die synagoge in Nazareth wachten vol spanning af wat dat nu concreet voor hen betekent. Het verhaal van Jezus en zijn dorpsgenoten is nog niet af, maar om dat te horen moet u volgende week ook hier weer zijn. Dat schriftgedeelte wordt volgende week, hier in de dienst waarin Jan van Hooydonk voorgaat, behandeld. Volgens uw gewoonte moet u dus ook dan weer naar de kerk komen ook als u nu nog de dienst volgt via het scherm thuis, want door de langzaam versoepelende coronabeperkingen zal dit de laatste dienst zijn die wordt gestreamd om te worden uitgezonden. Volgende week kunt u weer hier zijn in de kerk, misschien niet met drommen, maar toch langzaamaan weer zoals we gewend waren, naar onze gewoonte.

Hoe de mensen in Nazareth op de woorden van Jezus reageren is spannend, maar nog spannender is hoe wij vandaag reageren!

Wat betekent het voor óns dat Jezus het genadejaar van God proclameert. Hij heeft het in zijn tijd voorgeleefd, maar zijn wij het niet die, als zijn volgelingen, het nu moeten waarmaken.
Een samenleving waarin gerechtigheid en gelijkheid wordt waargemaakt.

Straks als we de communie vieren, het feest van breken en delen en leven zoals Jezus deed, dan zingen we : Ubi charitas et amor, deus ibi est. Waar barmhartigheid, compassie en liefde heerst, daar is God.

Dat is wat Jezus heeft gedaan, dat is wat wij doen moeten.
Compassie en liefde tonen aan elkaar aan een ieder die op ons pad komt.

Waar we dat waar maken, daar leeft God.

Paul Oosterhoff, pauloosterhoff@planet.nl